

Põhja-Korea põgenike olukord

Euroopa Parlamendi 24. mai 2012. aasta resolutsioon Põhja-Korea pagulaste olukorra kohta (2012/2655(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Põhja-Korea (Korea Demokraatlik Rahvavabariik – Korea RDV) kohta, eelkõige 8. juuli 2010. aasta resolutsiooni¹,
  - võttes arvesse 14. veebruaril 2012 toimunud ELi-Hiina tippkohtumist ning 29. juunil 2010 Madridis peetud ELi ja Hiina inimõigustealast dialoogi, mille käigus arutati Põhja-Korea pagulaste küsimust,
  - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu üldise korrapärase läbivaatamise töörühma 6. istungjärgul (30. november – 11. detsember 2009) esitatud aruannet Korea RDV kohta,
  - võttes arvesse 21. veebruari 2011. aastal esitatud Korea RDV inimõiguste olukorra eriraportööri aruannet, milles ta väljendas muret selle üle, et Korea RDV ei olnud senimaani ilmutanud vähematki kavatsust täita üldise korrapärase läbivaatamise töörühma soovitusi ja järeldusi,
  - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogus 19. märtsil 2012. aastal ühehäälselt vastu võetud resolutsiooni A/HRC/19/L.29, milles nõukogu väljendas väga tõsist muret Korea RDVs jätkuvate ränkade, ulatuslike ja süstemaatiliste inimõiguste rikkumiste pärast, ning 29. märtsil 2012. aastal vastu võetud ÜRO Peaassamblee resolutsiooni A/RES/66/174,
  - võttes arvesse Lõuna-Korea riikliku inimõiguste komisjoni 2012. aasta mais avaldatud aruannet inimõiguste rikkumiste kohta Põhja-Koreas, mille aluseks olid umbes 800 intervjuud pagulaste, sealhulgas mitmesaja vangilaagrites ellu jäänud ülejooksikuga,
  - võttes arvesse Korea RDV riikliku julgeoleku ministri 2010. aasta dekreeti, millega ülejooksmine muudeti kuriteoks kui oma rahva reetmine,
  - võttes arvesse Korea RDV ametivõimude 2011. aasta detsembris tehtud avaldust, milles nad väljendasid kavatsust hävitada kuni kolmanda põlvni perekonnad, kelle liikmetest keegi põgeneb riigist Kim Jong-ili surma puhul kehtestatud 100-päevase leinaaja kestel,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et eelnimetatud ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsioonis mõistetakse hukka rasked, ulatuslikud ja süstemaatilised inimõiguste rikkumised Korea RDVs, eelkõige piinamise ja sunnitöölaagrite kasutamine poliitvangide ja repatrieeritud Korea RDV kodanike suhtes; arvestades, et Korea RDV ametivõimud viivad süstemaatiliselt läbi ja võimaldavad kohtuväliseid hukkamisi, meelevaldseid vahistamisi ja isikute

---

¹ ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 132.

sunniviisilist kadumist;

- B. arvestades, et suur osa elanikkonnast nälgib ning et 2009. aasta septembris teatas maailma toiduabi programm, et kolmandik Põhja-Korea naistest ja lastest kannatab alatoitluse all;
  - C. arvestades, et Korea RDV valitsuse poliitika otsese tulemusena ja hoolimata hädaohust on aastate jooksul riigist põgenenud hinnanguliselt kuni 400 000 põhjakorealast, kellest paljud elavad nn ebaseaduslike sisserändajatena naaberriigis Hiinas;
  - D. arvestades, et enamik Korea RDV pagulasi ei kavatse Hiinasse jääda, kuid on sunnitud Lõuna-Koreasse või teistesse riikidesse pääsemiseks sealt läbi reisima;
  - E. arvestades, et vastavalt 1986. aastal Põhja-Koreaga sõlmitud repatrieerimislepingule takistab Hiina Põhja-Korea kodanike juurdepääsu ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti varjupaigamenetlustele, rikkudes sellega 1951. aasta ÜRO pagulasseisundi konventsiooni ja selle 1967. aasta lisaprotokoll, millega Hiina Rahvavabariik (Hiina RV) on ühinenud; arvestades, et valitsusväliste organisatsioonide hinnangul vahistab Hiina RV ja saadab sunniviisiliselt Korea RDVsse tagasi igal aastal kuni 5000 Põhja-Korea pagulast;
  - F. arvestades, et suur osa Hiinas viibivatest Põhja-Korea pagulastest on naised, kellest paljud satuvad inimkaubanduse ja sundabielude ohvriks ja seksiorjadeks, ning arvestades, et sellise vägivaldse kohtlemise tulemusel eostatud lapsi loetakse Hiinas kodakondsuseta isikuteks ning nad hüljatakse või kannatavad samasugust saatust nagu nende emad;
  - G. arvestades, et 29. märtsil 2012 vahistati Hiinas Daliani linnas (Liaonangi provintsis) Kim Young-hwan ja veel kolm Soulis asuva Põhja-Korea demokraatia ja inimõiguste võrgustiku aktivisti ning neid ähvardab Hiina riikliku julgeoleku ohustamise süüdistus, kuna teadete kohaselt püüdsid nad abistada Põhja-Korea ülejooksikuid;
  - H. arvestades, et pealtnägijate tunnistuste kohaselt ootab Põhja-Koreasse sunniviisil tagasi saadetud pagulasi reeglina piinamine ja koonduslaager ning nad võidakse koguni hukata, rasedaid naisi sunnitakse väidetavalt aborti tegema ning hiinlastest isade lapsed võidakse tappa; arvestades, et riigi praktika tõttu pidada inimesi süüdlaseks ainuüksi nende sidemete põhjal pannakse vangi tihti terveid perekondi koos laste ja vanavanematega;
  - I. arvestades, et satelliidifotod ja mitmesugused Põhja-Korea ülejooksikute tunnistused kinnitavad väiteid, et Korea RDVs tegutseb vähemalt kuus koonduslaagrit ja arvukalt nn ümberkasvatuslaagreid, kus võidakse hoida kuni 200 000 vangi, enamjaolt poliitvange;
1. kordab nõudmist, et Korea RDV otsekohe lõpetaks omaenda rahva kallal jätkuvalt toimepandavad rängad, laialdased ja süstemaatilised inimõiguste rikkumised, mis sunnivad põhjakorealasi oma maalt põgenema;
  2. kutsub Põhja-Korea ametivõime üles toimima ÜRO Inimõiguste Nõukogu üldise korrapärase läbivaatamise töörühma soovitude kohaselt ja esimese sammuna lubama sõltumatutel rahvusvahelistel ekspertidel inspekteerida igat liiki kinnipidamisasutusi;

3. nõuab tungivalt, et liikmesriigid hakkaksid süstemaatilisemalt tegelema oma riigist põgenevate põhjakorealaste rahvusvahelise ja Euroopa-poolse kaitse korraldamisega ning palub komisjonil jätkata Põhja-Korea pagulasi abistavate kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamist;
4. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Kim Young-hwani ja tema kaasaktivistide suhtes on Hiina ametivõimud teadete kohaselt esmakordselt võtnud kasutusele süüdistuse riikliku julgeoleku ohustamises, mis võib tähendada surmanuhtlust; kutsub Hiina ametivõime üles andma Lõuna-Korea ametivõimudele täielik konsulaarabi osutamise võimalus, võimaldama neljale vahistatud aktivistile õigusabi ja nad kiiresti vabastama;
5. kutsub Hiina RVd üles täitma oma rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi, eelkõige 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja selle 1967. aasta lisaprotokollid ning 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni ning lõpetama Põhja-Korea kodanike Korea RDVsse tagasisaatmine, sest tagasisaadetuid ja nende perekonnaliikmeid varitseb suur väärkohtlemise ja isegi hukkamise oht;
6. nõuab seepärast tungivalt, et Hiina RV tühistaks 1986. aastal Põhja-Koreaga sõlmitud pagulaste repatrieerimise lepingu, ning tunneb heameelt hiljutiste teadete üle, nagu võiks Hiina kavatseda oma poliitikat muuta; tuletab meelde, et Põhja-Korea kodanikke loetakse Korea Vabariigi täieõiguslikeks kodanikeks ning palub Hiina RV-l anda neile vaba läbipääs Lõuna-Koreasse või muudesse kolmandatesse riikidesse;
7. palub Hiina ametivõimudel kohelda Põhja-Korea ülejooksikuid kui pagulasi „sur place”, võimaldada ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile juurdepääs nende staatuse määramiseks ja nende abistamiseks ohutul ümberasumisel, vabastada kõik praegu vahi all hoitavad ülejooksikud, lõpetada kriminaalsüüdistused isikute vastu, kes püüavad pagulasi humanitaarkaalutlustel abistada, ning anda Hiina kodanikega abiellunud Põhja-Korea naistele seadusliku elaniku staatus;
8. kutsub ka Hiinat üles lõpetama Põhja-Korea julgeolekutöötajatega Põhja-Korea pagulaste jälitamisel tehtav koostöö nende vahistamise eesmärgil; nõuab tungivalt, et Hiina RV selle asemel annaks valitsusvälistele organisatsioonidele ja ühiskondliku töö tegijatele humanitaarkaalutlustel juurdepääsu Hiinas asuvatele Põhja-Korea pagulastele ja varjupaigataotlejatele, ka selleks, et viimased saaksid toitu, arstiabi, haridust ning õigusabi ja muid teenuseid;
9. kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat ning komisjoni üles tõstatama kõikidel ELi ja Hiina vahelistel kõrgetasemelistel kõnelustel ning ELi ja Hiina vahelises inimõigustealases dialoogis küsimuse inimõiguste olukorrast Korea RDVs ja Põhja-Korea pagulastest Hiina RVs;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikidele, nõukogule, komisjonile, Korea Vabariigi, Korea Rahvademokraatliku Vabariigi ja Hiina Rahvavabariigi valitsustele, ÜRO pagulaste ülemvolinikule, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule, ÜRO Korea RDV inimõiguste olukorra eriraportöörile ning ÜRO peasekretärile.